

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 16.10.2025

Sayı : 561

10/3271

Mehmet AKALIN
Edirne Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca; Türkiye'de hayvancılık ve süt üretiminin 2025 yılı gerçekleştirmeleri ile 2026 yılı hedef ve politikalarının; desteklemelerin yeterliliği, ithalat uygulamalarının sektöre etkileri, aktif hayvan varlığının sürdürülebilirliği ve mera alanlarının korunması başlıkları çerçevesinde bütüncül biçimde incelenmesi; tespit ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Prof. Dr. Mehmet AKALIN

Edirne Milletvekili

Mehmet AKALIN

Edirne Milletvekili

GEREKÇE

Hayvancılık ve süt üretimi, Türkiye'nin yalnızca tarımsal ekonomisinin değil, kırsal hayatın sürekliliğinin, gıda güvenliğinin ve ulusal refahın temel direklerinden biridir. Anadolu'nun binlerce yıllık üretim geleneği, meralarda yankılanan çan seslerinden, sofralarımıza ulaşan bir bardak sütün emeğine kadar uzanan bir zincirle bugüne taşınmıştır.

Ancak, son yıllarda bu zincirin halkaları zayıflamakta, üreticinin alın teri ile piyasanın gerçekleri arasındaki uçurum giderek derinleşmektedir.

TÜİK'in 2025 yılı Haziran verilerine göre Türkiye'de büyükbaş hayvan varlığı 17 milyon 189 bin başa, küçükbaş hayvan varlığı ise 58 milyon 206 bine ulaşmıştır. Sayılarda bir artış görülse de bu artış, üreticinin gelirinde, köyde kalma iradesinde veya sektörde sürdürülebilir bir refah artışında kendini göstermemektedir.

Yani, tablo rakamsal olarak büyüse de, üretici hâlâ geçimini borçla, umudunu destekle, geleceğini belirsizlikle kurmak zorunda kalmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın açıkladığı verilere göre 2025 yılında buzağı desteğinde %40, malak desteğinde %180, kuzu ve oğlak desteğinde %50, çoban desteğinde %125 oranında artış yapılmıştır. Bu artışlar kâğıt üzerinde önemli görünse de, yem, mazot, enerji ve nakliye maliyetlerinin aynı dönemde katlanarak yükselmesi, desteklerin fiilen etkisiz kalmasına yol açmıştır.

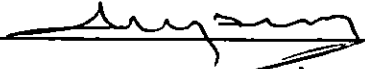
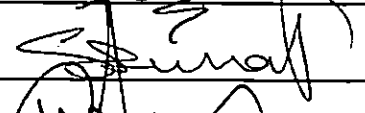
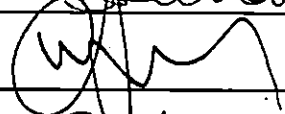
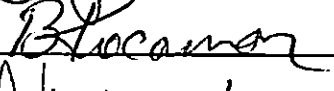
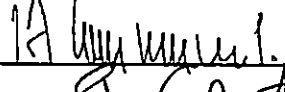
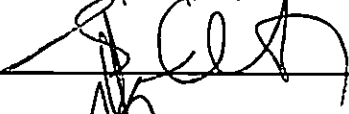
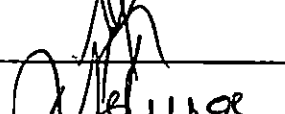
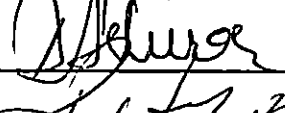
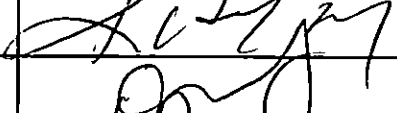
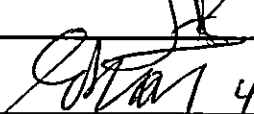
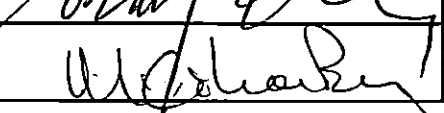
Üreticinin dilinde “destek değil nefes lazım” sözü artık bir sitem değil, bir gerçekliğe dönüşmüştür.

Mera alanları ise hayvancılığın “sessiz serveti”dir. Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre, son yirmi yılda yaklaşık 25 milyon dekar mera ıslahının yapıldığı ifade edilse de, bu alanların önemli bir bölümü hâlâ tarım dışı kullanım baskısı altındadır. Enerji, madencilik ve yapılaşma projeleriyle daralan meralar, üretim zincirinin doğal dengesini bozmakta; hayvancılığı, yem ithalatına ve yüksek maliyet sarmalına mahkûm etmektedir. Bir yandan “yerli üretim” hedefi vurgulanırken, diğer yandan dışa bağımlı yem politikaları ve canlı hayvan ithalatı sürmektedir. Bu da sektörün kendi kendine yetebilme kapasitesini aşındırmaktadır.

2025 yılı bitmek üzereyken, sektörün önünde artık yalnızca verim değil, varlık mücadelesi bulunmaktadır. Üreticinin kazancı, çoğu zaman raf fiyatının enflasyonu karşısında erimektedir. Köyde üretim yapan küçük ölçekli işletmelerin bir kısmı faaliyetini durdurmakta; genç nüfus tarımdan uzaklaşmakta; hayvancılık giderek büyük sermayeli işletmelere bağımlı hale gelmektedir. Bu eğilim, yalnızca ekonomik değil, toplumsal bir dönüşümün de habercisidir. Kırsalın boşalması, kültürel hafızanın da yitirilmesidir.

Bu tablo karşısında 2026 yılı, sadece bir takvim hedefi değil, bir yön tayini olmalıdır. Artık sayılardan çok sürdürülebilirlik, ithalat rakamlarından çok yerli üretim gücü, geçici desteklerden çok kalıcı refah politikaları konuşulmalıdır. Hayvancılığın geleceği, üreticinin emeğini koruyan, merayı yaşatan, gıdayı güvence altına alan politikaların tutarlılığına bağlıdır. Bu nedenlerle, sektörün yapısal sorunlarının bütüncül biçimde değerlendirilmesi amacıyla; Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir Araştırma Komisyonu kurulmalıdır.

..... Sayılı Araştırma Önergesi

Milletvekili	Seçim Bölgesi	İmza
AYYİCE TÜRKİŞ TAS	ADANA	o h
Selcan Paşacı	Tekirdağ	
Yakup AYDIN	Trabzon	
Hüsnü Kırkçınar	İzmir	
Yüksel Arslan	ANKARA	
Senol Sunat	Manisa	
Hakan Serif Ongun	Afyonkarahisar	
Buhanettin Kocaman	Mesin	
Ahmet Esref Fakelba	Ankara	
Erhan Usta	Samsun	
Hasan Toktaş	Bursa	
Burak Akca	İSTANBUL	
Ridvan Uzun	Sanatçıkale	
Yasin Öztürk	Danışık	
Ömer Karakoz	Aydın	
Yüksel Sekin Türkoglu	Bursa	
Ali Rıza Zorlu	Kocaeli	
Ersin Deyir	İstanbul	
Littfullch Kaylar	Yozgat	
M. Cihan Paşacı	İstanbul	